

REFERAT Familie- og Kulturudvalget d. 02-06-2026

Mødedato Tirsdag d. 02. juni 2026 kl. 14:30

Mødested Udvalgsværelse 2

Mødedeltagere Steen Madsen, Gitte W. Jeppesen, Rasmus Søgaard Porup, Vicki
Munksgaard, Helene Nørgaard Herping, Marianne Dræby
Zuccarello, Per M. Olesen

Indholdsfortegnelse

Siden sidst..... 3

Ny ressourcefordelingsmodel på dagtilbudsområdet..... 4

Tildeling til dagtilbudsområdet..... 6

Reduktion af elevernes undervisningstid i 2026/27..... 9

Lukket: Budget 2027..... 11

Meddelelser for udvalgsmedlemmer..... 12

Meddelelser..... 13

Godkendelse af referat..... 14

Punkt 1: Siden sidst

00.01.00G01-7-25

Indstilling

Direktøren for Familie og Kultur indstiller,

- At sagen drøftes.

Sagen afgøres endeligt af

Familie- og Kulturudvalget.

Beslutning

Drøftet.

Økonomiske konsekvenser

Økonomi og HR har ingen bemærkninger.

Punkt 2: Ny ressourcefordelingsmodel på dagtilbudsområdet

00.30.02P21-1-26

Resumé

Stillingtagen til ny ressourcefordelingsmodel på dagtilbudsområdet i Lemvig Kommune.

En ressourcefordelingsmodel har til formål at fordele dagtilbudsområdets samlede midler til de enkelte kommunale og selvejende daginstitutioner.

Der foreslås en mere enkel, retfærdig og tidssvarende model, som samtidig mindsker den administrative opgave både centralt og i det enkelte dagtilbud.

Oplægget til en revideret ressourcefordelingsmodel har været i høring i bestyrelserne ved de berørte dagtilbud. Indkomne høringssvar er vedlagt.

Indstilling

Direktøren for Familie og Kultur indstiller,

- At det reviderede forslag til ressourcefordelingsmodel på dagtilbudsområdet godkendes med virkning pr. 1. januar 2027.

Sagen afgøres endeligt af

Kommunalbestyrelsen via Familie- og Kulturudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Anbefales godkendt.

Sagsfremstilling

I Lemvig Kommune arbejder vi både med en ressourcetildeling og en ressourcefordeling på dagtilbudsområdet. Ressourcetildelingen drejer sig om, hvor mange budgetmidler kommunen afsætter til hele dagtilbudsområdet. En ressourcefordelingsmodel har til formål at fordele dagtilbudsområdets samlede midler ud til de enkelte kommunale og selvejende daginstitutioner. Denne sag handler alene om en ny ressourcefordelingsmodel.

Aktuelt har Lemvig Kommune en ressourcefordelingsmodel på dagtilbudsområdet, som har mange år på bagen. År efter år er den blevet pris- og lønfremskrevet uden at tage højde for udviklingen i øvrigt på dagtilbudsområdet. Den vurderes uegnet til den nye lovgivning med blandt andet minimumsnormeringer og kræver mange manuelle opdateringer. Samtidig er den hidtidige model uigennemsigtig, hvorved det har vist sig vanskeligt at bevare et økonomisk overblik.

I efteråret 2025 blev der også arbejdet med forslag til en revideret ressourcefordelingsmodel på området. Beslutningen blev dengang, på Familie- og Kulturudvalgsmødet den 7. oktober 2025: "At forslaget til revideret ressourcefordelingsmodel udsættes, og at der på baggrund af høringssvarene udarbejdes et nyt oplæg".

Responsen fra daværende høring er taget med i det nye forslag til ressourcefordelingsmodel.

Administrationen foreslår en ny og enklere model, hvor følgende principper gælder:

- Pengene følger børnene.
- Øget gennemsigtighed.
- Mere retvisende og ligelig fordeling.
- Klarhed om særlige tildelinger.
- Ingen væsentlig omfordeling.
- Forenklet og tidsbesparende administration.

Modellen skal ligeledes afspejle de aktuelle driftsmæssige, lovgivningsmæssige og organisatoriske forhold.

Høring

Den foreslåede ressourcefordelingsmodel har været i høring i bestyrelserne ved de kommunale og selvejende daginstitutioner, herunder landsbyordninger, i perioden 6. til 27. maj 2026.

Høringsmaterialet beskriver principper og formål med den reviderede ressourcefordelingsmodel, ligesom elementerne i såvel den nuværende som den foreslåede model også beskrives mere detaljeret. Af bilag fremgår konsekvensberegning, hvori det sammenlignes, hvad den nuværende og den foreslåede ressourcefordelingsmodel vil betyde for de enkelte dagtilbud. Høringsparterne er gjort opmærksom på, at det ikke er beløbene i konsekvensberegningen, som sendes i høring; men modellen. De er også gjort opmærksom på, at tallene i konsekvensberegningen tager udgangspunkt i et større budget end det nuværende, og at dette er under forudsætning af, at kommunalbestyrelsen beslutter at kompensere dagtilbudsområdet for de ændrede lovgivningsmæssige krav. (Dette behandles i en særskilt sag parallelt med denne sags forløb).

Bemærkninger efter de indkomne høringssvar

Udtalelserne fra forældrebestyrelserne er gennemgående positive, derfor foreslår administrationen, at ressourcefordelingsmodellen, som den er beskrevet i høringmaterialet, godkendes.

Af positive elementer fremhæves blandt andet:

- At der er indarbejdet et sikkerhedsnet til de små institutioner.
- At modellen er forenklet, mere gennemsigtig og giver mere lige vilkår.
- At der tildeles ressourcer til sekretær- og pedelfunktioner.
- At timetildelingen pr. barn øges.

Høringssvarene er vedlagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Økonomi og HR udtaler, at den foreslåede ressourcefordelingsmodel er udgiftsneutral og ændrer derfor ikke det samlede budget til dagtilbudsområdet, men alene fordelingen af midlerne mellem institutionerne.

Modellen understøtter en mere retvisende og gennemsigtig fordeling, hvor midler i højere grad følger børnetallet, og hvor særlige tildelinger fremgår tydeligere. Samtidig indebærer modellen en administrativ forenkling.

Konsekvensberegninger viser, at der samlet set er tale om begrænsede forskydninger mellem institutionerne, idet der er indarbejdet hensyn til stabilitet, herunder sikkerhedsnet for mindre enheder.

Modellen er udarbejdet under forudsætning af, at dagtilbudsområdet tilføres yderligere midler som følge af lovændringer (behandles i særskilt sag). Såfremt dette ikke sker, vil det påvirke det samlede fordelingsgrundlag.

Lovgrundlag

Dagtilbudsloven.

Tidligere politisk behandling

Familie- og Kulturudvalget den 7. oktober 2025: Revideret ressourcefordelingsmodel i dagtilbud.

Familie- og Kulturudvalget den 5. maj 2026: Ny ressourcefordelingsmodel på dagtilbudsområdet.

Bilag

Høringsmateriale Ny ressourcefordelingsmodel dagtilbudsområdet 2026

Konsekvensberegning

Samling af høringssvar

Punkt 3: Tildeling til dagtilbudsområdet

00.30.02P21-2-26

Resumé

Fra 1. januar 2027 skal kommunerne nedsætte forældrebetalingens andelen i dagtilbud, og minimumsnormeringen skal styrkes ved at lade lederne udgå af beregningen. Når lederne udgår af beregningsgrundlaget, skal der ansættes mere pædagogisk personale for at leve op til normeringskravene. Lemvig Kommune modtager årligt 4,1 mio. kr. til formålet, hvilket ikke er tilstrækkeligt til at leve op til de nye samlede lovkrav. Der er tale om en underfinansiering, så derfor skal der i denne sag tages stilling til, om der som en del af budgetprocessen skal tilføres yderligere kommunale midler til dagtilbudsområdet for at dække lovændringernes faktiske udgifter.

Derudover skal der tages stilling til, hvordan kommunens andel af indfasningsmidlerne tildelt i 2026 til finansiering af lovændringerne skal udmøntes.

Indstilling

Direktøren for Familie og Kultur indstiller,

- At 3,2 mio. til dagtilbudsområdet indgår som en type 3-korrektion (konsekvens af lovændringer) til budget 2027.
- At 4,1 mio. kr. i 2026 tildeles dagtilbudsområdet og fordeles efter børnetal.

Sagen afgøres endeligt af

Kommunalbestyrelsen via Familie- og Kulturudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Anbefales godkendt.

Sagsfremstilling

Som en del af finansloven for 2026 blev det besluttet at afsætte 1,685 mia. kr. til dagtilbudsområdet med de primære formål at øge normeringen i daginstitutioner, nedsætte forældrebetalingen samt en række initiativer, som styrker private pasningsordninger. Der er vedlagt orienteringsbrev fra Børne- og Undervisningsministeriet herom.

Fra 1. januar 2027 skal kommunerne nedsætte forældrebetalingens andelen for dagtilbud fra maksimalt 25 % til maksimalt 21,3 % af de budgetterede driftsudgifter for en dagtilbudsplads. Herudover udgår ledere af opgørelsen af minimumsnormeringer, hvori de tidligere er indgået med en vægt på 85 %. Før det træder i kraft, skal lovgivningen ændres. Et lovforslag skulle have været fremsat i Folketinget i slutningen af marts 2026, men dette blev udskudt på grund af folketingsvalget.

Under forudsætning af at loven vedtages som forventet, så handler denne sag om en korrektion i budget 2027 som følge af lovændringer (type 3). Midlerne kommer som en del af lov- og cirkulæreprogrammet, men da ændringerne er underfinansieret anmodes om en teknisk ændring, så Lemvig Kommune overholder lovgivningen.

Allerede fra 2026 modtager kommunerne penge til indfasning af lovændringerne. Midlerne i 2026 skal som udgangspunkt anvendes til at ansætte mere pædagogisk personale i 2026. Det er samtidig aftalt, at forældrebetalingen ikke må stige; men i videst muligt omfang sænkes i løbet af 2026, selvom driftsudgifterne stiger.

Midlerne udmøntes til kommunerne ud fra den forholdsmæssige andel af 0-5-årige børn. For Lemvig Kommune udgør det 4,1 mio. kr. årligt.

Administrationen kan supplerende oplyse, at Kommunernes Landsforening (herefter KL) den 4. december 2025 udsendte et brev til alle landets borgmestre, hvori det fremgår, at med nuværende kompensation vil kommunerne være underfinansieret.

Da det endnu ikke vides, om kommunernes kompensation vil blive forøget i forbindelse med KL's videre forhandlinger, tager administrationens beregninger afsæt i, at kompensationsniveauet er uændret i 2027 og frem.

De tildelte midler fra 2027 og frem

Når Lemvig Kommune skal leve op til minimumsnormeringer, og ledere udgår af opgørelsen, medfører det, at der skal ansættes mere pædagogisk personale. Ved seneste opgørelse for 2025 overholdt Lemvig Kommune minimumskravet på maksimalt 3 børn pr. voksen i vuggestuen og 6 børn pr. voksen i børnehaven. Hvis nuværende normering skal opretholdes, vil det betyde forøgede driftsudgifter på dagtilbudsområdet.

De foreslåede lovændringer på dagtilbudsområdet medfører en forskydning i finansieringen, hvor kommunens udgifter stiger, uden at der sker en tilsvarende regulering af forældrebetalingen. Administrationens beregninger viser, at den lavere forældrebetalingsandel, som følge af de nye regler, medfører en årlig mindreindtægt samtidig med, at der opstår afledte merudgifter til øgede tilskud til private pasningsordninger, da de får tilskud i forhold til de kommunale bruttodriftsudgifter. Isoleret set udgør denne effekt cirka 700.000 kr. årligt fra 2027.

Selvom forældrebetalingsprocenten reduceres fra 25 % til 21,3 %, vil den faktiske takst for forældrene i praksis være uændret. Det skyldes, at bruttodriftsudgifterne på området stiger, hvorved 21,3 % af et højere udgiftsniveau svarer til det nuværende betalingsniveau. Der sker dermed ikke en reel lettelse for forældrene, men derimod en øget kommunal finansieringsandel.

Samtidig påvirkes økonomien på hele dagtilbudsområdet yderligere af demografireguleringer, indbygget sikkerhedsnet i ordningen samt statslige implementeringstilskud. Samlet set er disse elementer ikke tilstrækkelige til at finansiere de samlede merudgifter.

Administrationen har haft en proces med revisionsselskabet BDO, hvor hele den økonomiske styring af området er blevet gennemgået. Der er i de seneste år sket en relativt stor stigning i den økonomiske kompleksitet, hvor udgifterne til de kommunale dagtilbud har indflydelse på forældrebetaling og udgiften til de private dagtilbud. Der er nu lavet en tidssvarende økonomisk model, hvoraf fordelingen til de kommunale dagtilbud udgør en selvstændig sag, som behandles parallelt med denne sag. Den økonomiske model fremstår nu tidssvarende og giver et hurtigere overblik.

På baggrund af det nuværende børnetal og den eksisterende personalesammensætning vurderer administrationen, at det samlede årlige finansieringsbehov i Lemvig Kommune udgør 3,2 mio. kr. fra 2027 og frem ud over det statslige finansieringstilskud. Kommunen er således varigt underkompenseret i denne størrelsesorden som følge af lovændringerne, hvilket er et billede, der genfindes i mange andre kommuner.

Administrationen anbefaler derfor, at dagtilbudsområdet tilføres en varig budgetforøgelse på 3,2 mio. kr. årligt fra 2027 for at sikre, at området fortsat kan drives i overensstemmelse med lovgivningens krav og de politisk fastsatte serviceniveauer.

De tildelte midler i 2026

I 2026 vil Lemvig Kommune få tilført 4,1 mio. til indfasning af de nye regler på dagtilbudsområdet. Kompensationen er givet til nedsættelse af forældrebetalingstaksten og ansættelse af personale, hvilket også betyder øget betaling til de private dagtilbud. Administrationen foreslår, at forældrebetalingstaksten forbliver uændret, så den ikke for en kort periode falder for så at stige igen i 2027. Omvendt kommer taksten ikke til at stige i takt med øgede udgifter i 2026, hvis det besluttes, at midlerne tilfalder daginstitutionerne.

Det er ikke et lovkrav, at midlerne tildelt i 2026 tilfalder dagtilbudsområdet, men hensigten med den statslige finansiering i 2026 er - udover lavere forældrebetalingstakst - at kommunen kan efterleve de nye krav, når de træder i kraft 1. januar 2027. Det indstilles, at de 4,1 mio. kr. fordeles efter børnetal inklusiv tildeling til de private dagtilbud. Alternativt, at en del af midlerne tildeles dagtilbudsområdet til indfasning i 2026.

Økonomiske konsekvenser

Økonomi og HR bemærker, at lovændringerne på dagtilbudsområdet medfører en varig forskydning, hvor kommunens udgifter stiger uden tilsvarende fuld statslig finansiering.

Lemvig Kommune modtager fra 2027 og frem cirka 4,1 mio. kr. årligt via lov- og cirkulæreprogrammet. Beregninger viser et samlet merfinansieringsbehov på 3,2 mio. kr. årligt, primært som følge af:

- behov for ekstra pædagogisk personale (ledere udgår af normeringsopgørelsen),
- lavere forældrebetalingsandel,
- øgede tilskud til private dagtilbud,
- et sikkerhedsnet til små institutioner indarbejdet i ressourcefordelingsmodellen.

Uden budgettilførsel vil det være nødvendigt at tilpasse serviceniveauet for at overholde lovgivningen. Merfinansieringsbehovet på 3,2 mio. kr. vil indgå som en del af budgetforhandlingerne til budget 2027, som en korrektion

af type 3 - som følge af ændringer i lovgivningen.

I 2026 modtages 4,1 mio. kr. til indfasning. Det anbefales, at midlerne anvendes til opnormering af personale, og at forældrebetalingstaksterne fastholdes uændret.

Lovgrundlag

Finansloven for 2026.

Dagtilbudsloven.

Bilag

Aftale om udmøntning af midler til dagtilbud om nedsættelse af forældrebetalingen 251203

Punkt 4: Reduktion af elevernes undervisningstid i 2026/27

17.02.05G00-1-26

Resumé

Årlig status over skolernes ønsker om at reducere elevernes undervisningstid.

Indstilling

Direktøren for Familie og Kultur indstiller,

- At status over skolernes reduktion af elevernes undervisningstid tages til efterretning.

Sagen afgøres endeligt af

Familie- og Kulturudvalget.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Folkeskolerne skal årligt ansøge, hvis de ønsker at benytte sig af folkeskolelovens § 16 b til at reducere elevernes undervisningstid. Fagchef Martin Bang Madsen vil give en status over skolernes ansøgninger for skoleåret 2026/27.

Undervisningstiden tilrettelægges, jf. folkeskolelovens § 14 b, således, at den i et skoleår har en samlet varighed af:

- mindst 1.030 timer i børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin
- mindst 1.320 timer på 4.-6. klassetrin
- 1.400 timer på 7.-9. klassetrin.

Den samlede undervisningstid opgøres i klokketimer og består af både undervisning i fagene og af pauser.

Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning fra skolens leder, og udtalelse fra skolebestyrelsen, beslutte at reducere undervisningstiden med henblik på at anvende ressourcerne til andre indsatser og aktiviteter ud over undervisning i fagene, til kompetenceudvikling af det undervisende personale, til undervisningsmaterialer eller til indsatser eller øget åbningstid i skolens fritidsordning (SFO).

Familie- og Kulturudvalget besluttede den 27. september 2022, at kompetencen til at dispensere fra den vejledende samlede undervisningstid ligger ved fagchefen for læring.

Undervisningstiden kan, jf. folkeskolelovens § 16 b, reduceres til det samlede årlige minimumstimetal i fagene. De frigivne ressourcer indgår i skolens timebank. Der er intet krav om, at skolens ledelse i ansøgningen skal redegøre for, hvordan timebankens ressourcer benyttes.

Bemærkning til årets ansøgninger

Der er store forskelle på skolernes ønsker og muligheder for at reducere undervisningstiden. Alle udskolingsklasser får reduceret deres undervisningstid i et eller andet omfang; men elever i indskoling og især på mellemtrinnet får meget forskellige timetal afhængigt af, hvilken skole de går på. Generelt gælder, at oplandsskolerne i Nørre Nisum, Tangsø og Ramme er begrænsede i deres mulighed for reduktion i undervisningstiden, da de er afhængige af befordringsfællesskabet i den kollektive trafik.

Konsekvensen er også, at der er forskelle på, hvor mange ressourcer skolerne har til rådighed i timebanken.

Vedlagt er Børne- og Undervisningsministeriets timetalsoversigt, skolernes ansøgninger og en samlet oversigt over timetallet ifølge årets ansøgninger.

Økonomiske konsekvenser

Økonomi og HR har ingen bemærkninger til ovenstående.

Lovgrundlag

Folkeskolelovens § 14 b og § 16 b.

Bilag

Timetalsoversigt for skoleåret 2026-2027

Alle ansøgninger 2026-2027

Oversigt over ansøgninger for skoleåret 2026-2027

Punkt 5: Lukket: Budget 2027

00.30.00000-1-26

Punkt 6: Meddelelser for udvalgsmedlemmer

00.01.00G01-7-25

Indstilling

Direktøren for Familie og Kultur indstiller,

- At meddelelser tages til efterretning.

Sagen afgøres endeligt af

Familie- og Kulturudvalget.

Beslutning

Per Olesen har været til fernisering på Bovbjerg Fyr.

Rasmus Porup har været til møde i bestyrelsen i Lemvig Idræts- og Kulturcenter.

Økonomiske konsekvenser

Økonomi og HR har ingen bemærkninger.

Punkt 7: Meddelelser

00.01.00G01-7-25

Indstilling

Direktøren for Familie og Kultur indstiller,

- At meddelelser tages til efterretninger.

Sagen afgøres endeligt af

Familie- og Kulturudvalget.

Beslutning

Taget til efterretning.

Økonomiske konsekvenser

Økonomi og HR har ingen bemærkninger.

Punkt 8: Godkendelse af referat

00.01.00G01-7-25

Indstilling

Direktøren for Familie og Kultur indstiller,

- At referatet godkendes.

Sagen afgøres endeligt af

Familie- og Kulturudvalget.

Beslutning

Godkendt.

Økonomiske konsekvenser

Økonomi og HR har ingen bemærkninger.